

GAZETA KRAKOWSKA

N^{ro} 92.

Z KRAKOWA DNIA 15 LISTOPADA 1826 ROKU WE SRODE.

Z Petersburga d. 6 Października d. K.

(Z Gazety Senackiej.)

Przez Najwyższy dyplomata, datowany dnia 12 Września, Jenerał Major Antropow, dowódca 2giey brygady 12stey dywizyi pieszej, mianowany Kawalerem orderu S. Anny 1wszej klasy.

Przez Najwyższe Ukazy do Najświętszego Rządzącego Synodu:

Dnia 21 Sierpnia, Protoierey Mikołaj Muzowski, mianowany członkiem Najświętszego Synodu, z pensyją statową, prócz pobieranych teraz dochodów.

Dnia 22 Sierpnia, Arcybiskup Moskiewski i Kołomeński Filaret, nayłaskawiej mianowany Metropolita.

Przez Najwyższe Ukazy do Rządzącego Senetu:

Dnia 22 Sierpnia, Rzeczywisty Radca Stanu Żukowski, Dyrektor departamentu pocztowego, wyniesiony na Radcę tajnego.

Dnia 11 Września, były Pułkownik gwardyi, Xiążę Alexander Golicyn, mianowany Rzeczywistym Radcą Stanu i przyłączony do Heroldyi.

W nagrodę gorliwej służby Marszałko-

wie Gubernialni: Kiowski Hrabia Tyszkiewicz, Mohilewski Hołyński, Grodzieński Xiążę Czetwertyński, Połowski Hrabia Przędziecki, Wileński Karpp, Miński Osztorp, Witebski Karnicki, i Białostocki Ciecierski, nayłaskawiej mianowani zostali Radcami Stanu.

Choraży woyska Dońskiego Denisow za okazanie szczególnego poświęcenia się w czasie imania trzech zbiegłych przestępców, mianowany Kawalerem orderu S. Anny 3ciey klasy.

Cesarz Jegomość zezwolił stosownie do postanowienia Komitetu Ministrów, wydać iednorazowie 500 rubli, Zaiarnikowi, mieszczaninowi miasta Uszycy, w Gubernii Podolskiej, jako zachęcenia do rozprowadzenia iedwabnictwa, którem się pomieniony Zaiarnikow pożytecznie zatrudnia.

— Dnia 10. —

(Z Dziennika Petersburgskiego.)

Dziś rano JW. IX. Bernetti, Ambassador nadzwyczajny Jego Świętobliwości, miał zaszczyt otrzymać posłuchanie prywatne, dla złożenia pożegnania Cesarzowi Jegomości w pałacu partykularnym J. C. M.

JO. Xiążę Hohenlohe-Kirchberg, Poseł nadzwyczajny i Minister pełnomocny N. Króla Jmci Wirtemberskiego, następnie miał zaszczyt złożyć Najjaśniejszemu Cesarzowi Jegomości, w imieniu swiego Monarchy, znaki orderów Wirtemberskich.

Naywyższy Reskrypt do Jego Królewicowskiej Mości, Główno zarządzającego drogami komunikacyi Xiążęcia Alexandra Wirtemberskiego.

Z zadowoleniem przeglądałem przełożenie Waszey Królewicowskiej Mości pod dniem 11 terażniejszego miesiąca, o widoczney pomierności wydatków teraz czyniących się na budowanie drogi bitey między Moskwą a Petersburgiem, w porównaniu z czynionemi za poprzedniczych zwierzchnictw dróg komunikacyi. Przypisując to widoczne ulepszenie w działaniach dróg komunikacyi; nadewszystko, niez mordowanej pieczołowitości W. K. Mości, poczytuję Sobie teraz, iak i zawsze, za przyjemny obowiązek, oświadczyć za nią W. K. Moi Moię zupełną wdzięczność, zostając zawsze ku Wam z rzetelnem poważeniem.

Naoryginałę własną Jego Cesarskiej Mości ręką podpisano:

Moskwą d. 16

Września 1826 r.

MIKOŁAJ.

Przez Naywyższe Reskrypta Najjaśniejszey Cesarzowej Jeymości Maryi Fedorowney, pod d. 22 Sierpnia, za zgodzeniem się Najjaśniejszego Cesarza Jegomości, przyjęte są do liczby Dam orderu S. Katarzyny: wielkiego krzyża: Xiężna Katarzyna Mikołajewna, Dama Stanu, małżonka Rzeczywistego Radcy Tajnego Iszey klasy Xiążęcia Łopuchina i Xiężna Natalia Piotrowna Golicynowa, Dama Stanu; mniejszego krzyża: Hrabina El-

żbieta Adolfowna, małżonka Jenerała piechoty Hrabiego Lanżerona, i Hrabianka Anna Alexiejewna Orłowna-Czesmeńska, Kamerfreylina.

Assessor Kollegialny Xiążę Alexander Golicyn, Kamerjunker Jego Cesarskiej Mości, został przeznaczony do Kancellaryi cywilney Jego Cesarzewiczowskiej Mości Cesarzowicza Wielkiego Xiążęcia Konstantego.

Ostatniego Czwartku, dnia 7go b. m., Alexander-Newski, okręt 74rodziąłowy, o godzinie 10 z rana spuszczonej został z warsztatu Ochtańskiego.

Nayświętszy Synod ogłosił przez Gazety o nowym dowodzie pobożney hojności zmarłego ś. p. Kanclerza Państwa, Hrabiego Mikołaja Rumiancowa; Pan ten zapisał do Katedry Nayświętszey Panny Kazańskiej wiele naczyń kościelnych złotych, iakie są: kielich, patyna i t. d. wspamięta przyozdobionych drogami kamieniami.

Jedna z Gazet Moskiewskich umieściła następujące szczegóły o fairwerku spalonym w Moskwie dnia 22 Września:

Całomiesięczne i świetne uroczystości w Moskwie, iakie z powodu koronacyi NN. Cesarstwa po sobie następowały, nie mogły się zakończyć widowiskiem wspanialszem i bardziey uderzającym, iak tym fairwerkiem, który NN. Cesarstwo Ichmość obecnością swoją zaszczytli, i który był przygotowany podług rozporządzeń W. X. Michała, Wielkiego Mistrza Artylleryi. Fairwek ten urządzony był naprzeciw korpusu Kadetów. Z wschodów paradnych, ozdobionych trofeami broni i wspaniale oświeconych, znajdowało się przeyscie iakby do kurtyarza ułożonego z karabinów i zamiast kolumn na działach wspartego. Oświeconie tego kurtyarza

naśladowało ogień karabinowy i światło zapalonych granatów. Z kurytarza znajdowało się wywście do wielkiej sali, ozdobionej gustownie pałaszami, szpadami, szablami piechoty i pistoletami; po obudwóch stronach sali widać było ułożone z broni Cyfry NN. Cesarstwa Ichmość. Z sali wychodziło się do galeryi, ozdobionej wspaniałą kolumnadą, pośrodku niey znajdowała się łoża dla NN. Cesarstwa Ichmość, a resztę galeryi zajmowało przeszło 800 osób. O wpół do osmej dwa ogniste snopy, każdy o 101 racach i wesołe Hura niezliczonego mnóstwa widzów, zapowiedziały przybycie Nayiaśnieyszych Osób. Jak tylko N. Pani zaięła miejsce w łoży, podano Jey natychmiast berło, którem raczyła zapalić faierwerk urządzony w kształcie gołąbka, który wzleciawszy tak śpiesznie iak błyskawica zapalił pierwszą część faierwerku. Wnet uyrzano świetniejący w ogniach różnobarwnych obraz allegoryczny, wystawiający wspaniałe nstronie pod drzewami palmowemi, iako godło spokojności, sławy i długiego trwania rządów N. Pana. Wieniec tego ustronia tworzył trofea z broni, a na podstawie ich iaśniały Cyfry NN. Cesarstwa, otoczone wawrzynową koroną. Dwa jeniuse unosiły Koronę Cesarską, umieszczoną nad Cyframi, a Oko Opatrzności oświecało ie dobroczynnemi promieniami. Następnie wypuszczono różnego kształtu ogień, a po nich ziawił się obraz, wystawiający Parnas, Pind i Helikon, daley Cyfry NN. Cesarstwa połączone w środku słońcem, które otaczały niezliczone gwiazdy iskrzące. Po ogniu Marsa, który się iak strumień na wszystkie rozlał dekoracye, zapalił się łuk tryumfalny z dziryd ognistych wzniesiony Mikołajowi I. Przywrócićielowi spokojności publiczney. Zaledwie uyrzano ten napis, który się iak gdyby dyamentami skreślony byż

zdawał, rozległy się po powietru głośne i długie widzów okrzyki. Na te tryumfalney bramie ukazała się Rossyia, w postaci kobiety, na wozie tryumfalnym i z gałązką wawrzynową w rękę; poprzedzały ją dwie Famy z trąbami, a po obudwóch stronach towarzyszyli iey konno dway starożytni Sławianie, uprzatając drogę, którą zdawała się dążyć. Po obudwóch stronach bramy tryumfalney wznosiło się ośm ołtarzów i cztery kolumny, z których dwie najbliższe, wystawione były przez gwardyją i wojsko, dwie drugie przez floty północną i południową. Między kolumnami widziano trofea broni, a na ostatecznych punktach wyobrazeni byli dway gladiatorowie na zwalczonych bykach, w rękę trzymając zapalone pochodnie dla oświecania tego hipodromu. Gdy już wszystkie te dekoracye zostały oświecone, sześciu wojowników, wystąpiło do gonitwy na wozach ognistych i przebiegło metę z pośpiechem. Po tey gonitwie wzniesł się wspaniałe snop, złożony z 52,000 rac; eksplozyia iego jest trudna do opisanja; napełnił on powietrze niezliczonym mnóstwem zaiskrzonych gwiazd; 101 wystrzałów działowych zakończyło uroczystość, poczem muzyki wojskowe zagrały drogi hymn: *Boże zschoway Cesarza!* „

Ze Lwowa d. 8 Listopada.

C. K. Rząd krajowy ogłosił następujące
O k ó l n i k i.

I.

Ze dzierżawcom dochodów z opłat żydowskich, zakazuje się używać C. K. herbu lub orła.

Wysoka nadworna Kancellaryia dekretem z d. 6 Lipca 1826 do liczby 19,026/III postanowiła, że dzierżawcom dochodów z opłat żydowskich, używanie C. K. herba, lub orła zupełnie zakazuje się.

Wszakże dzierżawcom owych dochodów pozwala się, na pieczęci prywatnej dać napis, ów dochód oznaczający.

II.

O nałożonej karze na grę Biribis zwaną, według §. 30 Patentu loteryjnego.

Wysoka KAMERA nadworna Dekretem z dnia 9 Sierpnia r. b. Nro 31,769/2225 zawiadomiła Rząd tutejszy podług następującej treści :

"Gdy podług §. 30 Patentu loteryjnego z dnia 13 Marca 1813, gra Biribis zwana, jest grą loteryjną, na której kostkami, z liczbami albo figurami na tablicy wyrażonemi, towary, drogie rzeczy, i inne fanty wygrywane bywają, wyraźnie pod karą 50 Cz. po 4 ZR. 30 kr. rachując, albo 225 ZR., zakazana jest, przeto przypomina się ten przepis Patentu z dodatkiem, aby wszystkie Zwierzchności miejscowe nad ścisłym dopełnieniem onego czuwały.,,

Z Brynu d 8 Listopada.

Gazeta tutejsza z dnia 20 Października donosi: "Zgromadzenie Stanów Margrabstwa Morawskiego dla potwierdzonych przez Jego C. K. Mość za rok upływający wojskowy 1826 Uchwał Seymu, odprawione zostało dawnym zwyczajem w dniu 14 Października w wielkiej sali Stanów.

Z Paryża d. 31 Października.

Zebrań się Izb prawodawczych jest na 13 Grudnia oznaczone. Oprócz projektu do ustawy o drukach, wniesione być mają ustawy o lasach, przepisy kary dla wojskowych, urządzenie sądów przysięgłych, i t. d.

Drugim podnadzucycielem Xcia Bordeaux został Inżynier Barand, dawniej uczeń szkoły politechnicznej, który uczyć będzie Xcia umiejętności.

Prowincyał Jezuitów we Francyi nazywa się Desideryusz Richardot.

P. Tissot przywodzi w wyszłym w tej chwili swoim pisemku o Talmie co następuje: Traiedya Estera była w Lipcu 1806 u Dworu wystawiona. Nazajutrz przybył Talma wedle zwyczaju na śniadanie, na którym znajdował się także Minister spraw wewnętrznych Champagny. Mówiono o wczorayszem wystawieniu. "Ahaswerus (rzekł Napoleon do Talmy) był biedny Król!,, Potem zwrócił mowę do Ministrów: "Czemże teraz są Żydzi? iakież ich życie? zdajcie mi o nich sprawę.,, W 14 dni potem zdaniu sprawy, zwołał Rząd dnia 26 Lipca 1806 rabinow na pierwsze zgromadzenie, którego celem było ustalić los tego ludu i zapewnić mu prawy był we Francyi.

Do Avesnes (w północnym Departamencie) przybyło niedawno trzech ubogich podróżnych z navodległyszich okolic świata. Pierwszy udał się jako kanonier z Bonapartem do Egiptu. Był tam raniony i dostał się w Arabską niewolą. Będąc 26 lat niewolnikiem w okolicy Jerozolimy, otrzymał za pośrednictwem Konsula Francuzkiego, którego nadarzyło mu szczęście, wolność, i przybył teraz przez mniejszą Azją, Turcyją Europejską, Węgry, kraj Niemiecki do Strazburga, skąd udał się do oyczystego swojego miasta. Drugi rodem z Troyes, służył w dawnym wojsku i r. 1816 udał się w służbie Hollenderskiej do Batawii. Prowadzony był o 100 mil niemieckich wgląd wyspy przeciw Iwanom i po 3letniej służbie powrócił z uwolnieniem do Europy. Trzeci nakoniec, nazwiskiem Michał Schulfort, rodem z Avesnes, towarzyszył oycu swojemu w 9 latach do Rossyi, który w r. 1812 był Naczelnym Aptekarzem w Iazarecie Smoleńskim. Po ustąpieniu wojska Francuzkiego do-

stał się oyciec i syn pod Kownem w niewolę i zostali od siebie oddzieleni. O oycu niema żadney wiadomości; syna zaś uwieźli Czerkasowie do kraiu swego, za jeziorom Baikal na granicy Tataryi chińskiej, o 700 mil niemieckich za Moskwą. Religia ludu, do którego przyprowadzony został, jest mieszaną Chrystyanizma, Mahometanizmu i bałwochwalstwa; wielożeństwo jest dozwolone. Chłopiec ten użyty był do noszenia rzeczy, zbierania drzewa, i t. d. i zostawał w zupełney niewiadomości co się w Europie działo. Nakoniec w r. 1824 zamówił się z 4ma Włochami, którzy także w woysku Francuzkiem służyli i tam zaprowadzonymi zostali, i uszli. Po dziesięciomiesięcznem błąkaniu się po stepach wielkiej Tataryi i Syberyi, odziani kożuchami i korzonkami żyjący, i w usta czney trwodze będący, dostali się w roku zeszłym do Taganrogu, gdzie właśnie znajdował się Cesarz Alexander. Opowiedziawszy temu Monarsze swoje przypadki zostali od niego wspartemi i z jego rozkazu do Moskwy zawiezionemi, gdzie otrzymali p szporty do Warszawy. Przez Polskę i Niemcy, z kąd Włosi udali się do swej oyczyzny, przybył nakoniec Schulfort w tym tygodniu do oyczystego swojego miasta, w którym dalekich tylko krewnych już zastał, i ieden z nich nieco go wsparł. Nieszczęśliwy ten człowiek liczący teraz lat 23 bez przytułku i rodziny, z trudnością wystawiający się w oyczystym języku, nie jest wyższego wzrostu iak chłopiec w 9 latach. Jego rzetelność i przyjemność więły mieszkańców w Ayesnes i czynią na niego składki.

W Smirnie umarł Włoch, nazwiskiem Upolisti, który dożył lat 115. Włosy jego, które w 90 roku osiwiwały, stały się znowu blond, gdy dochodził 100 lata. Miał żon 5;

ostatnią zaślubił w 98 roku i spłodził z nią 4ro dzieci, a wszystkich miał 21.

Obecny tu młody Mauromichalis odebrał trzy listy od swoich krewnych z Grecyi, które jednogodnie donoszą o pobiciu Ibrahima Baszy w pierwszym tygodniu Września pod Mainą. List Mikołaja Mauromichalis pisany dnia 19 z Cimowa jest osnowy następującej: "Dnia 7 b. m. nieprzyjaciel postąpił naprzód aż do Cimowa i Kalavrie, gdzie mógł lepiej rozwinąć swoje piechotę i jazdę; lecz nadeszliśmy dosyć wczesnie, dla zajęcia pozycy pod Kawiopoli, Pilala, Parasylo i Leukisykia; tam stoczyliśmy z nieprzyjacielem potyczkę, która bardzo niepomyślnie dla niego wypadła, zwłaszcza gdy chciał opanować górne wsie Skonfianika i Polytsawano. Ibrahim stawil przeciw nam 5000 ludzi wyborowego woyska. Bitwa trwała 7 godzin i ścigaliśmy go o dwie godziny drogi. Utracił 400 ludzi w zabitych, a 15 w poymnanych; liczby ranionych nie wiemy. Liczba naszych nie wynosiła iak 2000. Dnia 11 Września nieprzyjacielska flotta z 30 żagłów złożona usiłowała woyska wylądować, ale przy dzielney z naszej strony obronie nie potrafiła., Brat, Jerzy Mauromichalis, pisze, iż Mainoci nie mieli iak 11 zabitych i 15 ranionych ludzi. Oyciec nakoniec donosi, iż syn jego Jerzy dnia 1 Września zabrał 70 jeńców.

Gazeta *Phoenix* w Hawrze wychodząca zawiiera pod dniem 27 Października: że przedsięwzięcie Hiszpańskiego Admirała Labord przeciw kraiom południowej Ameryki zupełnie się nie powiodło. Eskadra jego przez burzę z dnia 5 do 9 Września tak dalece skotaną została, iż długiego potrzeba czasu do iey naprawienia. Dnia 8 Września napotkali Amerykański Schmasztowy okręt *Bowerley* i z obawy, aby to nie był Kolumbijski kur-

sarz, zaciągnęła banderę Francuzką. Fregata Dichoza uratowała się dnia 18 Września z pogruchotanemi masztami do Charelston i podczas burzy musiała 6 dział w morze wrzucić. Lealtad napotkana była na morzu dnia 8 bez masztów i kozła, a inna w gorszym jeszcze stanie.

Z Madrytu d. 19 Października.

Spączka, ktorey Król kilnaście dni podlegał ustała zupełnie. Królowa, która także była zasłabła, wyzdrowiała.

Oyciec Cyryllo Alameda ofiarował Królowi w imieniu wszystkich klasztorów 60 mill. realów na przypadek wojny przeciw Portugalii; lecz Rząd nasz pewnie o niey nie myślał.

Mówią o odwołaniu ztąd Posła Francuzkiego, Margr. de Moustier, ponieważ ten dyplomatyk wspierać miał stronnictwo absolutnego rządu, (co iak Dziennik Konstytucjonista dodaje) nie zgadza się z polityką Rządu Francuzkiego względem Hiszpanii. Daley mówią, że po prowincjach rozrzuconą została odezwa w imieniu rzekomo tymczasowego konstytucyjnego rządu, na którego czele znajdują się Alava, Arguelles, i t. d. i wzniciła w różnych miejscach zaburzenia i prześladowania. Zda się ona być wymysłem stronnictwa Junty apostołskiej, dla potępienia swoich przeciwników za konstytucyją będących, i zniszczenia umiarkowanych odmian, które Rząd zamysła zaprowadzić.

Z Lizbony d. 18° Października.

Skoró tylko nadeszła do stolicy tutejszey wiadomość o zrażonych w Algarbiach przez Margrabiów Chaves i Abrantes rokoszach, Poseł Angielski P. Acourt i Dowódca Angielskiej siły morskiej w porcie tutejszym

udali się zaraz do Rejentki, gdzie zastali już zgromadzonych wielu Ministrów. We dwie godziny po naradzeniu wysiadł na ląd batalion Angielskich morskich żołnierzy, dla zasłonięcia pałacu Rejentki przeciw mogącemu nastąpić napadowi, a eskadra Angielska stanęła na Tagu w linii, dla okazania złechętnym stolicy, iż jest w gotowości dla zniszczenia ich zamysłów. Przedsięwzięte razem zostały inne bezpieczeństwa środki: woyska Portugalskie stanęły pod bronią, woyskowe posterunki zostały obywatelami osadzone i patrole przebiegały wszystkie ulice. Do wszystkich Gubernatorów prowincyy i Władz policyynnych w miastach posłane zostały rozkazy, aby znanych stronników Królowey, zwłaszcza przyiaciół Margrabiów Chaves i Abrantes, którzy pierwszą rolę w tey rewolucyi grają, uwięzili lub na oku mieli. Zgoła nie zaniedbany był żaden środek do przytłumienia tego rokoszu, w samem poczęciu. Jakoż w krótkce nadbiegli gońcy z obu prowincyy, w których rokosz był wszczęty, z doniesieniem, że zamach rokoszandów jest zniszczony i że rozkazy Rządu przywróciły porządek. W Lizbonie nie była spokojność na chwilę przerwana, i tak iak podczas powstania Infanta Don Miguel przeciw swemu Oycu, zebrali się znowu wszyscy zagraniczni Posłowie u Rejentki.

Don J. Kaj. Alvarez Pereira de Melho, par państwa, mianowany został Wielkim Hetmanem, dla znajdowania się w tym zaszczyście przy otworzeniu Izb. Ceremoniał zachować się mający przy ważnym tym czynie przepisany jest w 25 artykułach. D. 27 b. m. w obecności Parów i Dęputowanych odprawioną zostanie w Kościele katedralnym Msza S. Gdy Rejentka zajmie swe miejsce, W. Koniuszy wezwie Parów, Dęputowanych, Ministrów i Sekretarzów stanu do

usiądzenia. Xiążęta, Margrabiowie i usięda dwiema rzędami, i to w pierwszym Xiążęta i Margrabiowie, potem Arcybiskupi, a w drugim Hrabiowie i Biskupi. Po mowie z tronu zapowiedzianem będzie, iż posiedzenia pojedynczo każdej Izby zaczną się dnia 31 b. m. o godzinie 9 z rana. Rejentka wykona przysięgę przed Prezesem Izby parów. Parowie stawiają się na Królewskie posiedzenie w dawnych ubiorach, Deputowani w czarnych sukniach, płaszczu Rzymskim, ze szpadami i kokardami u kapelusza. Liczba Parów wynosi 91.

Z Londynu d. 28 Października.

Podług urzędowych doniesień Viceadmirała Neale okręty Angielskie zniszczyły na Greckim Archipelagu 7 korsarskich okrętów. Dnia 27 Lipca łodzie okrętu Cambrian, pod dowództwem Porucznika Gregory, spaliły pod wyspą Tinos jeden statek, i jedną bombardę zabrały. Na początku Września oddział żołnierzy morskich okrętu Cambrian, pod Porucznikiem Parker, spalił pod wyspą Andros jeden statek i jedną bombardę z amunicją korsarza zabrał. Tamże przez łodzie okrętu Seringapatnam, pod Porucznikiem Burret i przez oddział żołnierzy morskich pod Porucznikiem Parker zostały dwa statki zebrane, a jeden spalony.

Papiery pożyczki dla Greków spadły w tych dniach o 2 od sta na wiadomość, że Lord Cochrane nie mogąc się doczekać obiecanych parowych i innych okrętów, powrócił zniechęcony z Archipelagu. Dwa jednak wystawione tu parowe okręty, mają w tych dniach na swoje przeznaczenie odpłynąć.

Onegday główny komitet towarzystw rolniczych w Anglii odbył posiedzenie, dla naradzenia się, jakby przez prośby prawem

dozwolone, odwrócić wolny dowóz zboża zagranicznego.

Ze wszystkich części Królestwa nadchodzą doniesienia, że przy warsztatach okrętowych, bassinach i wielu innych publicznych robotach zatrudnionych jest z rozkazu Rządu mnóstwo ubogich wyrobników. W Manęstrze tak wiele ludzi użyto do naprawy gościńców, iż zaledwo pozostało się 30 osób, które ze składek pobierają wsparcie. Wydatki w tej mierze Rządu są nie małe.

Zaślubienie sławnego Kapitana Parry z Panną Stanley nastąpiło we środę w Kościele Alberley.

Lord Somers wystąpił z klubu Pitta, ponieważ ten klub nie zgadza się z jego zdaniem względem przypuszczenia Katoików do praw obywatelskich.

Dla użytku Izby wyższej parlamentu założona być ma w pobliskim gmachu biblioteka.

Potrzeba czyni ludzi wynalazcami. Nietylko wielu obecnych tu Hiszpanow wysokiego stopnia starali się być użytecznymi na buchhalterów i nauczycieli; ale nadto P. A. Hermigo udał się z doniesieniem Lorda Prezydenta Londynu, że wynalazł pewny gatunek *perpetum mobile*, przez które wodne młyny i okręty (ostatnie bez wiosel i pary) w ustawicznym ruchu utrzymywane być mogą. Żądał, aby mógł być zaopatrzony pieniędzmi lub potrzebnymi materiałami do zrobienia wzoru; lecz odesłany został przez Lorda Prezydenta do prezesa Akademii, P. Dawy.

Vicekról Egipski wyznaczyć miał za głowę Lorda Cochrane 20,000 Fs.

Zbudowana dla Grekow w Nowymiorku fregata Helas w wielkości 2200 beczek, obeymująca 32 trzydzięci-dwóchfuntowych

dział i tyleż 42funtowych, była dnia 29go Września w gotowości do odpłynienia.

Gazeta *Times* udziela z Nowoiorskich Gazet do 3 Października co następuje: Wyczytuujemy z listu z Vera-Cruz pod dniem 24 Sierpnia, że tam uważano zamach za podobny do oderwania wysp Kuby i Portoriko z pod Rządu Hiszpańskiego przez zaprowadzenie konstytucyi ugruntowanej na zasadach wolności, i przez Kolumbią, Meksyk i inne wolne południowej Ameryki kraje zaręczony. Bezpieczeństwo własności niewolników ma jednak być za pierwszej uwadze.

Doniesienia, które Rząd od Boliwara odebrał, dochodzą do 17 Czerwca i na ówczas znajdował się jeszcze w Lima. Doniesienia zaś z Bogota dochodzą do 20 Lipca. Dokładano wszelkich usiłności dla ściągnięcia zaległych podatków. Władze w Karakas i Walencyi, ogłosiły: iż przed przybyciem Boliwara żadnego stanowczego kroku nieprzedsięwzięją. Powstańcy Wenezueli posłali Deputowanych do miasta Varinas, dla nakłonienia tego miasta do przystąpienia do ich politycznego systematu; lecz ci deputowani musieli bez osiągnięcia skutku swojego poselstwa miasto opuścić. D. 28 Sierpnia Gubernator miasta Karakas odstąpił się z ósmą osadą od sprawy Paeza i udał się do głównej kwatery Jenerała Bermudez. Marino wszedł potem z 300 ludzi do Karakas, i oczekiwany tam był Paez z 500 jazdy. Sądzą, iż Bermudez uderzy na miasto Karakas.

W Buenos-Ayres towarzystwo dobroczynności odprawiło pierwsze roczne główne swoje posiedzenie. Rozdane zostały cztery nagrody za moralność, pracę, rzemiosło i dziecinną miłość, każda po 100 piastrow; nieznanemu dobroczyńcy przydał jeszcze dwie nagrody po 100 piastrow za czyny dziecinnej miłości.

Kongres Peruwiański odrzucił swoje posiedzenia do Września. — Kongres Chilijski otworzony został dnia 1 Czerwca, a posiedzenia swoje zaczął dnia 4. Dyrektor tej nieurządzonej jeszcze Rzeczypospolitej był w chęci złożenia swojego urzędu i ubiegało się o niego 4 kandydatów. Dnia 9 Czerwca udała się wyprawa z 700 doświadczonych żołnierzy złożona pod dowództwem Pułkownika Dipper, Anglika, z Walpairoso przeciw Chile, dla przywiezienia tej wyspy, która ogłosiła się niepodległą pod posłuszeństwo. — Towarzystwo, które podjęło się za otrzymane monopolium na sprzedaż tytoniu i innych trunków opłacać prowizyją od pożyczki w Anglii, odmówiło na dalszą wypłatę dla niedotrzymanych mu niektórych warunków. Kray nie jest także kontent z tego monopolium.

Z Sztokholmu d. 24 Października.

Onegdaj powrócił tu przez Abo Feldmarszałek Hr. Steding, który znajdował się jako nadzwyczajny Posel Monarchy naszego przy koronacji NN. Cesarza i Cesarzowej Rossyi w Moskwie.

Gazeta *Dagligt Allehandan* umieściła list z prowincyi Dalsland, który wyraża: Niepodobna wystawić sobie smutnego położenia tutejszych rolników. Beczka owsa kosztuje 8 talarów i 32 szyl. bankowych, ięzczenia wcale dostać niemożna, a niedostatek siana i słomy tak jest wielki, iż bydło musi być zabijane z obawy, że nie będzie mogło być przez zimę przeżywione. Wiele kmięcych domów musiały być więcey dającym sprzedane, ponieważ właściciele ich nie byli w stanie opłacać podatków.

Od 1go Września do 18 b. m. wprowadzono tu z zagranicy 11,421 beczek żyta, 924 beczek grochu i 133 beczek owsa.

DODATEK

DO N^{ro} 92.

GAZETY KRAKOWSKIEJ

Z KRAKOWA DNIA 15 LISTOPADA 1826 ROKU WE SRODE.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień godzina	Barometr zreduk. na 0° z.	Therm: czwili stop: zim i ciepła	Higro- metr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Lst p: god: 7	cali lin: 27 1, 295	stopnie — 1. 4	stop: 84	Połu: Za: Słaby	Pochmurno	W nocy śnieg. śnieg.
12	" 2, 073	— 0. 2	73	Zachodni Sredni	Słońce z Chmur	
11. 3	" 2, 166	— 0. 2	75	Połud: Za: Sredni	"	
9	" 2, 893	— 1. 8	83	" Słaby	Podchmurno	
7	27 3, 306	— 1. 0	84	Połud: Za: Słaby	Pochmurno	
12. 12	" 3, 715	+ 0. 7	71	" Mocny	Słońce z Cmur:	
3	" 3, 576	— 0. 2	75	Zachodni Mocny	Pochmurno	
9	" 3, 313	— 4. 3	83	Połud: Za: Słaby	Pogoda	
7	27 2, 349	— 4. 4	84	Połud: Za: Słaby	Pochmurno	
13. 12	" 2, 520	+ 3. 4	72	" "	Słońce z Chmur:	
3	" 2, 495	+ 4. 9	70	" "	"	
9	" 3, 198	+ 1. 0	79	Połu: Ws: Słaby	Pochmurno	

J. Steczkowski, Zast: A. O.

Z Rzymu d. 19 Października.

Oyciec S. udał się wczoray do gmachu Propagandy, gdzie nuypierwey obeyrzał drukarnią tego sławnego missyynego Instytutu, w ktorey znajduje się wielki zbior znakow Azjatyckich językow, potem udał się do wielkiej sali, dla rozdania uczniom medalow

nagrody, do ktorych miał przenikliwą mo-
wę w języku Łacińskim, zachęcając ich do
pobożności i nauk aby stali się z łanemi na-
rzędziami do rozszerzania wiary Chrześcijań-
skiej. Rozdał uczniom 23 srebrnych meda-
low i jeden złoty. — Tegoż dnia po połud-
niu udał się Oyciec S. do warsztatow sła-
wnego Thorwaldson w pałcu Barberiniego, ob-

zedł wszystkie sale i obezrał ustawione w nich nowe dzieła, a mianowicie kolosalne posągi Zbawiciela i 12 Apostołów, które Król Duński do jednego z Kościołów Kopenhaskich zrobić kazał. J. Świątobliwość oświadczył w nayschlebniejszych wyrazach wielkiemu temu Artystcie swoje zadowolenie z nowych tych dzieł kunsztu.

Z *Bruxelli* d. 29 Października.

Stosownie do postanowienia Ministra wojennego w całym naszym wojsku zniesione są feifrowie.

Zaraźliwa choroba rozszerzyła się już aż do Harbingen, które miejsce było do gład od niej wolne.

Z *Sztokolmu* d. 27 Października.

Nadzwyczajny nasz Posel przy koronacji NN. Cesarza i Cesarzowej Rosyji w Moskwie, Feldmarszałek Hr. Stejnóg, otrzymał w podarunku od N. Cesarza Mikołaja brylantami wysadzoną tabakierę, kosztowne furo i dwa serwisy naysoborniejszej roboty, a oficerowie jego orszaku zaszyconemi zostali orłami S. Anny.

Niedawno Krolewic Następca Tronu, z swoją Małżonką, zaszczycił odwiedzeniem Hr. Brache w jego wsi.

W tych dniach powrócił tu z swej do Berlina podróży Hr. Björstierna.

Tuteszy komitet związku przyjaciół Greków posłał znowu w tym tygodniu Paryżkiemu 10,000 frankow.

Z *Liworna* d. 18 Października.

Wczoraj przyhybł tu po 27 dniach żeglugi okręt z Alexandryi. Według przywiezionych przezń listów, rozkazał Vicekról Egipski przygotować 34 okręty, z których połowa zawieść ma do Grecyji ammunicyją i

inne potrzeby, a druga służyć za zastonę tamym. O wysłać się maścem wojsku niema w tych listach żadney wzmianki.

Z *Szwajcaryi* d. 23 Października.

Xżę Leopold Sasko-Koburgski odwiedziwszy siostrę swoją, Wielką Xiężnę Annę, w Elfenau przy Bernie, odiechał dnia 15 b. m. na powrót do Anglii.

U nas w Szwajcaryi rozszerzają się także Jezuitci. Na wniysciu do miasta Freyburg wznosi się wielki i wspaniały gmach, przeznaczony dla Jezuitów i uczniów tak z Szwajcaryi, iak i innych krajów. Gdy będzie ukończony mieścić w sobie może 1000 uczniów i kosztuje już do 300,000 Fr. Pieniądze zebrane zostały przez akcyje, które Jezuitci spłacić mają z opłaty od uczniów. Liczba znajdujących się teraz w Freyburgu Jezuitów, którzy płatnemi są iako nauczyciele, wynosi 18. Posiadają ter z 30 prywatnych uczniów i starają się o młodzież nuboższych rodzin.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek to jest: dnia 16 Listopada r. b. dana będzie wielka nowa Drama w 6ciu aktach, z francuzkiego P. La Martelliere na polski język przez J. Wolskiego Artystę Dram: Teat: Narod: Warszawskiego: *Gusta: Waza w D lekantii* czyli: *Gornicy Szwedzcu*.

W Niedzielę zaś to jest d. 20 Listopada r. b. dana będzie Wielka Czarodziejska Opera w 3ch aktach, z niemieckiego, z muzyką P. Kauer Kapelmaystra Teatru Wiedeńskiego: *Krasna dywa Krolowa Dniestru*.

LOTERYJA KRAIOWA.

W 216 Ciagnieniu dnia 15go Listopada r. 1826 w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następujące:

2. 72. 9. 39. 58.

Przyszłe 217 Ciągnięcie dnia 22go Listopada r. h. przypada.

Dnia 13 i 14 Października 1826 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

	1.	2.	3.	4.
Korzec	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.	Zł. gr.
— Pszenicy	16 —	14 —	12 —	11 —
— Żyta	12 15	12 —	11 15	11 —
— Jęczmienia	10 —	9 15	9 —	8 —
— Grochu	— —	— —	— —	— —
— Owsa	8 —	7 15	7 —	— —
— Jagieł	19 —	18 —	17 —	16 —
— Rzepaku	— —	— —	— —	— —

W Gdańsku dnia 1 Listopada.

Łaszt 30 Korcy wyreszacy

Pszenuicy	od	Złp.	660	do	750.
Żyta	—	—	498	—	510.
Jęczmienia	—	—	360	—	390.
Owsa	—	—	336	—	360.
Grochu	—	—	270	—	305.

SZCZĘŚCIE

przynosi dzień 30 Listopada t. r.

Tego dnia nastąpi pewnie i nieodmiennie

Pierwsze Ciągnięcie

Wielkiej Klassowej Lotteryi

w której każdy posiadający jeden Los pewnie i niezawodnie wygrać musi.

Pierwsze ciągnięcie klassowe zawiera

102,000 Losów połączonych z

103,000 Trafianiami; a zatem o

1000 Trafiań więcej jak Losów,

tym sposobem 1000 Losów muszą prawnie dwa razy wygrać.

Między temi wiadomie znacznemi wygrywaniami znajdują się

dwa Trafiana, wygrywające bardzo znaczne posiadłości,

i wszystkie te trafiające Losy grają prócz tego bezpłatnie na wszystkie wielkie posiadłości wygrywają pieniężne drugiey klasy, gdy tym czasem przy innych Lotteryach po odciągnięciu wygrywań przez wolne Losy, których grający jedynym Losem nie są uczestnikami, CZĘSTO LEDWIE CO SETNY LOS TRAFIA.

Odbyt znaczny Losow jest dowodem jak dalece szanowna Publiczność przekonana jest o prawdzie, iż ta KLASSOWA LOTTERYA jest pierwszą i jedyną, która więcej Trafiań jak Losów zawiera, i że ta korzyść jeszcze przy żadn y innej Lotteryi niebyła praktykowaną.

Nakoniec ta KLASSOWA LOTTERYA jest dla grających z tego powodu tym powabniejszą, iż po pierwszym ciągnięciu w tym roku jedynie wolne Losy wygrywające Państwa Neumarkte ciągnione będą, zaś, drugie, i trzecie ciągnięcie czarnych Losów tej gry dopiero w przyszłym roku nastąpi. **Klassowa Lotterya zawiera w sobie 107,700 Trafiań, które**

z dorachowaniem w miarę planu Losów wygrywających

Zł. w W.W. 1,297,031 wygrywają.

Z losów przynoszących szczęście pierwszej klasy, już tylko bardzo mała ilość znajduje się.

Grańce w obydwóch Klassach kosztuje ZR. 12 w W. W.

J. Bogsch.

Losów do tej lotteryi dostać można w Krakowie w sklepie JPana Kocha pod N. 14 przy Kościele Panny Maryi.

DONIESIENIA.

Prezes Sądu Appellacyjnego &c.

Stósownie do przepisu Art: 118 Kod: Cyw: podaje niniejszym do powszechney wiadomości, iż Trybunał I. Instancyi Kraiu tutejszego, na domaganie się Eucyi Dołowej Włościanki Wsi Zagorza, w Gminie Lipowice położoney i tamże zamieszkałej, wydał w dniu 2

21 Lipca 1825 r. Wyrok przedstanowczy, mocą którego wyszukiwanie Franciszka Dolegę Małżonka teyże Łucyi Dolegowej, od lat czterech w miejscu ostatniego z mieszkania nieobecnego, żadney osobie wiadomości niedającego, Sądowi Pokoju Okręgu Chrzanowskiego poleconem zostało. — W Krakowie dnia 11 Marca 1826 r.

N. K o ł o w i c z.

Raubach, Sekr: S. Ap.

Podpisany Notaryusz Wolnego z Okręgiem Miasta Krakowa, pośladie do publiczney wiadomości, iż w skutek Rezolucyi Wysokiego Trybunału Iwzsey Instancyi Wolnego, Niepolległego i ściśle Neutralnego Miasta Krakowa i Jego Okręgu z dnia 29 Kwietnia r. b. 1826 do L. 1300 wydanej, niemniej Uchwały Rady familyney dnia 12 Maja r. b. 1826 w Sądzie Pokoju Okręgu II. Wolnego Miasta Krakowa, w opiece małoletnich po niegdy Staroz: Berl Luxemburgu pozostających, nastapionej, a przez Wysoki Trybunał Iwzsey Instancyi Wolnego z Okręgiem Miasta w Krakowie dnia 23 Lipca r. b. zatwierdzonej, iako też Reolucyi tegoż Trybunału z dnia 24 Lipca r. b. Nr 2417 nieruchomość Browaru zwany własnością zmarłego Staroz: Berla Luxemburga będący, a teraz do Sukcessorów tegoż należący, na Grzegórkach przy Krakowie pod Liczbami 67 i 68 sytuowany frontem od ulicy na północ stojący, graniczący od zachodu z prawey strony z Domem P. K wockiego Nro 4 oznaczonym; od wschodu z lewey strony z Ulicą zatylną ku południowi wychodząca, w tyle od południa Browaru tego sąd czyli ogród graniczy z gruntem oymem Kukulskiego własnym, przez biegłych w sztuce razem z ogrodem nr Złp. 5569 gr. 12 oszacowany, przez publiczną licytacyą więcey dajacemu w srebrney courant monecie zapłaćą sprzedanym zostanie pod następującymi Warunkami:

1) Licytacya zacznie się od wywołania summy szacunkowej przez biegłych w sztuce ustanowionych Złp. 5569 gr. 12.

2) Chęć licytowania mający złoży do Notaryusza licytacyą odbywać mającego dziesiątą część summy szacunkowej, iako Wadium.

3) Otrzymujący przysądzenie w ośmiu dniach złoży do Notaryusza resztę summy z licytacyi wypadłej, która raze z summą za sprzedane ruchomości w ręku Notaryusza pozostanie aż do dalszey Uchwały Rady familyney, a raczey wynalezienia bezpieczney Elokacyi.

4) W razie, gdyby otrzymujący przysądzenie Warunków powyższych zwłaszcza Sg niedopełnił, na koszt jego now: licytacya og oszona będzie i straty wszelkie iakieby przeć to massa poniosła nadgrodzić o owiązany zostanie.

5) Zaległe podać na rzecz Ska bi publicznego przyp dające, oraz fundusze do Instytutów należące, iakieby się okazać mogły, z z branej summy szacunkowej za nieruchomość przed wszystkimi innymi zaspokione być maia.

Do licytacyi przedsta owczy termin na dzień 21 Grudnia r. b. 1826 na godzinę 10 ranną nazpacza się, w którym to terminie chęć licytowania mający w Kancellacyi Notaryalney przy ulicy Grodzkiej pod L. 84 znajdującey się, przed podpisany Pisarzem Aktowym iako do tey czynności delegowanym zgłosić się zechcą.

W Krakowie dnia 9 Listopada 1826 r.

Ignacy Rogalski, Notar.

W dniu 21 Listopada r. b. S o godz nie 9tey ranney, w Krakowie w gmachu Sukiennice zwanym w drodze Ekzekucyi sądowej odbędzie się publiczna licytacya, bióra machonitowego, komod, zegara stolowego. Chęć zatum licytować mających podpisany Komornik na czas i miejsce oznaczone zaprasza. — W Krakowie dnia 15 Listopada 1826 roku.

Teodor Jaworski, Kom: Sąd.

Komornik Sądowy uwiadomia publiczność, iż dnia 17 m. i r. b. o godzinie 9tey ranney, odbędzie się w domu pod L. 43 przy Ulicy Szerokiej sytuowanym sprzed rz przez publiczną licytacyą ruchomości iako to: komody, stolków, kanapy, stolików, zegaru stolowego i t. p. za gotowe pieniądze; mający chęć licytowania na oznaczony czas i miejsce zechce się stawić. — W Krakowie dnia 11 Listopada 1826 roku.

J. Stodkowski, Kom: Sąd.